Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
25 mei 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/143261

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
15

Aan Staatssecretaris

nota

Kamerbrief jaarrapportages 2022 NS en ProRail

Aanleiding
Conform de afspraken in de beheer- en de vervoerconcessie informeren ProRail en NS u na afloop van elk kalenderjaar in een jaarverantwoordingsrapportage over de uitvoering van het beheerplan en vervoerplan. Het is gebruikelijk de Kamer over de jaarverantwoordingen te informeren en in die brief ook andere onderwerpen op te nemen die raken aan de concessies.

Geadviseerd besluit

1. Instemmen met:

- De rechtvaardigingsgrond van NS en ProRail voor het niet halen van de bodemwaarde op de prestatie-indicator *Reizigerspunctualiteit Hogesnelheidslijn Zuid (HSL) 5 minuten;*
- Het opleggen van een boete van €100.000 aan ProRail, conform artikel 25, voor het niet halen van de bodemwaarde op de prestatie-indicator *Klantoordeel goederenvervoerders*; en
- Het voorwaardelijk korten van de BVOV 2022 aan NS ter hoogte van € 1,5 miljoen, in verband met de afschaling van de dienstregeling in de tweede helft van 2022.

2. Instemmen met verzending aan de Kamer van de Kamerbrief over de Jaarverantwoordingen 2022, met als bijlage:

- Jaarverantwoording 2022 van NS;
- Addendum Jaarverantwoording NS: resultaten OV Klantenbarometer, en
- Jaarverantwoording 2022 (deel A) van ProRail;
- Validatie klanttevredenheidsonderzoek (KTO) voor de klantoordelen goederenvervoerders en reizigersvervoerders van ProRail;
- Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Hoofdspoorweginfrastructuur; en
- Jaarverantwoording KPI Reizigerspunctualiteit HSL 5 minuten van ProRail.

3. Instemmen met de verzending naar NS en ProRail van:

- Handhavingsbrief 2022 NS; en
- Handhavingsbrief 2022 ProRail.

Beslistermijn
De beslistermijn is 30 mei, zodat deze brief kan worden meegenomen in het CD Spoor van donderdag 8 juni.

Kernpunten

- NS scoort op 10 van de 11 prestatie-indicatoren boven de bodemwaarden. ProRail scoort op 5 van de 7 prestatie-indicatoren op of boven bodemwaarden. Over het algemeen zijn de prestaties van NS en ProRail minder goed dan in 2021.
- NS en ProRail behalen de gezamenlijke indicator *Reizigerspunctualiteit Hogesnelheidslijn Zuid (HSL) 5 minuten* niet. Aangezien het niet halen van de bodemwaarde komt door een niet aan ProRail toerekenbare tekortkoming in de infrastructuur, te weten een fout in de aanleg van het HSL-viaduct Zuidweg (waarbij ProRail is niet verantwoordelijk geweest voor de aanleg, oordeelt u dat er sprake is van een rechtvaardigingsgrond. Omdat het een gezamenlijke indicator betreft, geldt dit ook voor NS.
- Op de prestatie indicator *Klantoordeel goederenvervoerders* is de bodemwaarde (net als in 2019) door ProRail niet behaald. ProRail heeft geen rechtvaardigingsgrond ingediend voor het niet behalen van de prestatieafspraak en naar uw oordeel is deze er ook niet. Conform artikel 25 van de beheerconcessie legt u daarom een boete op van €100.000 welke ten goede komt aan de goederensector. In overleg met deze sector bepaalt u op welke manier het geld goed besteed kan worden.
- Ook rapporteren NS en ProRail over hoe zij zijn omgegaan met een aantal uitdagingen zoals: impactvolle verstoringen zoals de IT-storing van 3 april 2022; personeelstekorten bij NS; en de aanhoudende impact van corona. Gegeven de impact hiervan op de operatie en prestaties, licht u deze uit in uw brief.
- Een belangrijke voorwaarde van de BVOV-regeling 2022 is dat de door vervoerders gereden dienstregeling een 'minimaal vergelijkbare omvang' heeft als in dezelfde periode in 2021. NS heeft eind 2022 geconstateerd dat zij - als gevolg van de afschaling in de tweede helft van 2022 – niet aan deze voorwaarde heeft voldaan. U informeert de Kamer over de korting van € 1,5 miljoen die u hieraan verbindt. Om te voorkomen dat deze ten koste gaat van de kwaliteit van het toekomstige reizigersvervoer, legt u deze voorwaardelijk op. Voorwaarde die u hieraan stelt is dat NS dit bedrag inzet voor een (versnelde) verdere verbetering van de dienstverlening in 2023 e.v.
- Verder informeert u de Kamer over de uitvoering van de motie van der Molen over *opschaling Breda-Amsterdam en prestatiecijfers op trajectniveau*, zie ook nadere toelichting.
- In het Commissiedebat Spoor van 15 december 2022 heeft u de Kamer toegezegd een afschrift te sturen van de verslagen van uw gesprekken met de directie van de NS over het personeelstekort. Veel van de gesprekken die u over dit onderwerp heeft gevoerd betroffen bilaterale overleggen, of betroffen informele overleggen die niet standaard worden genotuleerd. Om de Kamer in lijn met uw toezegging toch inzicht te verschaffen in de dialoog die heeft plaatsgevonden, heeft IenW NS gevraagd om in haar jaarverantwoording een weergave op te nemen van de gesprekken die hebben plaatsgevonden over dit onderwerp.
- U stuurt de in uw opdracht uitgevoerde validatie van het klanttevredenheidsonderzoek van ProRail naar de Kamer. Met de conclusie dat de in het KTO doorgevoerde wijzigingen navolgbaar zijn en dat er geen aanleiding is om te corrigeren voor de gerapporteerde trendbreuk
- Ten slotte stuurt u de kamer de *Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Hoofdspoorweginfrastructuur*. Zoals voorgeschreven in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft ProRail klimaatrisico's voor de spoorinfrastructuur in kaart gebracht, een adaptatiestrategie op basis van

Datum
25 mei 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/143261

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan
Staatssecretaris

Beslistermijn
30 mei 2023

Bijlage(n)
15

stresstesten en risicodialogen ontwikkeld, genomen maatregelen gepresenteerd, belangrijke risico's geïnventariseerd en een voorstel gedaan voor een effectieve aanpak in samenwerking met IenW.

Krachtenveld
2022 was een lastig en vervelend jaar voor NS, haar medewerkers en de reiziger. In de media, bij decentrale overheden, consumentenorganisatie en in de Tweede Kamer is heel veel aandacht geweest voor het personeelstekort en de impact hiervan op de reiziger. De scores op de prestatie-indicatoren zijn dan ook niet een volledige weerspiegeling van de individuele reizigersbeleving in 2022. Goederenvervoerders hebben in hun klantoordeel ProRail een vijf gegeven. Hoewel er in 2022 stappen zijn gezet op het gebied van goederenvervoer is er in de komende jaren nog veel werk te doen.

Toelichting
De jaarverantwoordingen zijn bedoeld om inzicht te geven in de uitvoering van het vervoer- en beheerplan en van ontwikkelingen op de prestatie-indicatoren en de uitvoering van programma's. Op basis van deze rapportages vormt u zich als concessieverlener een formeel oordeel en wordt bij het niet nakomen van prestatieafspraken eventueel een boete opgelegd.

De Jaarverantwoording van ProRail bestaat uit een A- en een B-deel. Alleen het A-deel wordt aan de Kamer gestuurd. Deel B bevat financiële gegevens over 2022 en gegevens over MIRT-projecten. Financiële informatie wordt aangeboden in de spoorbijlage bij het Jaarverslag Mobiliteitsfonds 2022. Ontwikkelingen bij MIRT-projecten worden gepresenteerd in het MIRT-overzicht dat jaarlijks gelijktijdig met de ontwerpbegroting verschijnt. Dit is in lijn met het advies van de commissie-Kuiken uit 2012 om geen verschillende cijfers meer aan de Kamer te sturen.

Motie opschaling Breda-Amsterdam en prestatiecijfers op trajectniveau
- In de motie van het lid Van der Molen[1] wordt de regering verzocht om bij NS het belang van opschaling op het traject Breda-Amsterdam te benadrukken en om NS te vragen om vanaf de zomer van 2023 per kwartaal diverse prestatie-indicatoren op trajectniveau te rapporteren.
- Het toevoegen van treinen op de verbinding Amsterdam-Breda in de dienstregeling 2024 heeft voor NS een hoge prioriteit. Indien de personele capaciteit dit toelaat, beoogt NS nog dit jaar treinen op dit traject toe te voegen op de drukste momenten van de dag.
- Daarnaast zal NS vanaf medio 2023 bij iedere (half)jaarverantwoording rapporteren over de top 10 slechts presterende reisrelaties op reizigerspunctualiteit en de top 10 slechtst presterende reisrelaties op zitplaatskans. Over het algemeen klantoordeel wordt één keer per jaar op landsdeelniveau gerapporteerd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] *Kamerstukken II* 2022-2023, 36 200 A, nr. 36

Datum
25 mei 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/143261

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan
Staatssecretaris

Beslistermijn
30 mei 2023

Bijlage(n)
15

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Kamerbrief bij jaarverantwoordingen 2022	
03.	Brief aan ProRail – Besluit prestaties 2022	Handhavingsbrief aan ProRail over prestaties. Wordt niet meegezonden.
04.	Brief aan NS – Besluit prestaties 2022	Handhavingsbrief aan NS over prestaties. Wordt niet meegezonden.
05.	Jaarverantwoording NS 2022	
06.	Addendum Jaarverantwoording NS: resultaten OV Klantenbarometer	
07.	Aanbiedingsbrief Jaarverantwoording NS	Aanbiedingsbrief van NS. Wordt niet meegezonden.
08.	Brief NS rechtvaardigingsgrond PI reizigerspunctualiteit HSL	
09.	Brief ProRail rechtvaardigingsgrond PI reizigerspunctualiteit HSL	
10.	Bijlage bij brief NS en ProRail over PI reizigerspunctualiteit - Analyse Impact TSB op RPUN 5 minuten HSL in 2022	
11.	Jaarverantwoording ProRail 2022 (deel A)	
12.	Aanbiedingsbrief Jaarverantwoording ProRail	Aanbiedingsbrief van ProRail. Wordt niet meegezonden.
13.	Rapport validatie klanttevredenheidsonderzoek ProRail (KTO)	
14.	Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Hoofdspoorweginfrastructuur	
15.	Jaarrapportage impactvolle verstoringen ProRail en NS 2022	

16.	Motie Van der Molen	Achtergrondinformatie. Wordt niet meegezonden, bekend bij Kamer.

Datum
25 mei 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/143261

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en Spoor
Aansturing NS en ProRail

Aan
Staatssecretaris

Beslistermijn
30 mei 2023

Bijlage(n)
15